

First Year BAMS Degree Supplementary Examinations, September 2017

(2012 Scheme)

SANSKRIT

Time: 3 Hours

Total marks: 100

• Answer All Questions

1. ग्रन्थोक्तरीत्या विशदयत : (10)
 - स्नानं • शरीरप्रकृतयः
2. एकैकेन वाक्येन संस्कृतभाषायामुत्तरयत : (9)
 - क्लमः स इति विज्ञेयः। कः? • गौरवं नाम किं ? • का पित्तधरा ?
 - अवभसिनी का ? • आयुर्वेद स उच्यते कः? • चत्वारि दानानि कानि?
3. विभागान् निर्दिशत : (8)
 - * त्वचः * कलाः * व्यायामः * शौचम्
4. व्याख्यात : (6)
 - अहिंसा सत्यमस्तेयं शौचमिन्द्रियनिग्रहः ।
दानं दमो दया क्षान्तिः सर्वेषां धर्मसाधनम् ॥
 - अशितं स्वादितं पीतं लीढम् कोष्ठगतं नृणाम् ॥
तज्जीर्यति यथाकालं शोणितं पित्तवेजसा ॥
5. सूत्राणि व्याख्यात : (6)
 - हलन्त्यं • उचैरुदात्तः • सुसिङ्गन्तं पदं
6. अधोरेखाङ्कितानां विभक्तिसाधुत्वं प्रदर्शयत : (5)

तण्डुलान् ओदनं पचाति । *बाणेन हतो बाली । *ग्रामात् आगच्छति * कटे आस्ते ।
7. अधोदत्तानां वाक्यानाम् अशुद्धिपरिहारं कुरुत : (5)
 - अध्यापकस्य नमः । * तव गृहे कति जनाः अस्ति ? * अहं मित्रस्य सह संभाषणं करोमि । * सः विद्यालये अदितिष्ठति । * अनुजः नगरं गतवती ।
8. मलयालभाषायाम् अथवा आङ्गलभाषायाम् अनुवदत : (5)

एकस्मिन् वने चण्डकर्मा नाम राक्षसः आसीत्। सः एकदा वने भ्रमन्तं कश्चित् ब्राह्मणं दृष्टवान् । तदा राक्षसः तस्य स्कन्धमारुह्य स्थितवान् । ब्राह्मणः अपि राक्षसस्य कोमलौ पादौ दृष्ट्वा अपृच्छत् “ भोः ! किमेवं तव पादौ अतिकोमलौ ? “ इति । तदा राक्षसः अवदत् “ भोः ! व्रतमास्ति , अहं आर्द्रपादः भूमिं न स्पृशामि “ इति ।

9. संस्कृतभाषायाम् अनुवदत : (5)
Trees are useful to us. They give us timber and firewood. The timber is used to make chairs, tables and other furniture. We get oil from the oil seeds of some trees. The leaves and fruits of some trees are used to prepare medicines.
10. टिप्पण्यौ लिखत : (5)
• हृदयं • मांसधरकला
11. विभक्त्यन्तरूपाणि लिखत : (4)
• कविः • आत्मन्
12. लकाररूपाणि लिखत : (4)
• पठति • गच्छतु • वन्दिष्यते • अवन्दत
13. प्रयोगं विपरिणमयत : (4)
• वैद्यः ओषधं ददाति । • पिता कार्यालयं गच्छति ।
• मया पाठः पठ्यते । • पुत्रेण क्षीरं पीयते ।
14. कोष्ठात् समुचितमुत्तरं निर्धार्य पूरयत : (4)
गुरुः शिष्यं चित्रं । (दर्शयति , पश्यति, पश्यतु)
प्रदिदिनं पाठम्निद्रां करोतु (पठिष्यति , पठित्वा , पठेत्)
.....फलम् अपतत् । (वृक्षे , वृक्षं , वृक्षतः)
मम अनुजः विद्यालयंन इच्छति । (गन्तुं , गत्वा , गतः)
15. अर्थं लिखत : (4)
• क्षान्ति • नकुलः • लोहितं • सर्पिस्
16. सन्दर्भमुक्त्वा आशयं विशदयत : (4)
• कामार्थेनाथ मतेन दृष्टः स्वप्नो निरर्थकः । • सर्वनाशो हि दुस्सह
17. सूचितकथां लिखत : (4)
पश्चाद्भवति सन्तापो ब्राह्मण्या नकुले यथा ।
18. सन्धिविच्छेदं कुरुत : (2)
• नायकः * सुथ्युपास्य * हरेव * सच्चित्
19. सन्धिं कुरुत : (2)
• श्री + ईशा * उप + इन्द्र * शिवः + अर्च्यः * तत् + लय
20. विग्रहवाक्यं लिखत : (2)
• सुमद्रं * कण्ठे कालः * कृष्णश्रितः * पितरौ
21. समस्तपदं लिखत : (2)
• पूर्व भूतः * कृष्णस्य समीपं * नीलं च तत् उत्पलं च * हरिः च हरः च
